

Cuối phố Lò Đúc, gần ngay nhà thờ ng chó - nay là cơ quan của ban Lâm nghiệp - ai ai cũng mừng cho cơ phán Thành, chắc hẳn nhà ông u mới nhốt, khi đi phố đi sông ông loi vì đã có con trai là cán bộ cùng với con mới đi Viếng Bác với đoàn thể. Cho nên Nô-en 1954 của nhà cơ phán Thành được chuồn bỏ khang trang hơn mới năm. Cây Nô-en của nhà cơ to đẹp nhất khu vực đó. Gần chín năm trước, cơ phán Thành đã dành nhiều thì giờ ngắm các tượng Thánh cũng như cơ u xin Đức Mẹ cho ngày đoàn thể này. Con trai mới của cơ là cán bộ hàm với trưởng, công tác ở văn phòng phố thể thể; con dâu của cơ, xuất thân là rể cơ t cán trong cơ i cách ruộng đất thí điểm

Ở Thái Nguyên, nay là cán bộ tổ chức của Tổng công đoàn và đưa cháu nội của cô về ăn tròn sáu tháng. Con, dâu và cháu của cô về Hà-Nội đã vài tháng nay, nhưng vẫn ở quê cũ. Chẳng có con trai của cô về nhà hai lần thăm cô, uống với mình chén trà chứ không chịu ăn uống gì và hỏi ta hỏi đáp đi về chỉ như là nhà có ma. Mâm cơm đông đảo ra, anh ta liếc nhìn đĩa thịt gà, cái yếm tẩm hương nếp, nét mặt căng thẳng nhưng vẫn không dám cầm ngói lên ăn với bát bát cơm sau chín năm xa cách! Rồi, một buổi tối, anh ta về nhà, cũng với vài chén trà để báo cho cô phán Thành biết vài ngày nữa anh ta sẽ đem về con và ngôi nhà này vì đã được phép của "đồng ý" của cô. Xa nhau chín năm, người con trai của phán Thành thay đổi quá nhiều, cô thấy mặt, ánh mắt, người ngấm cho đến ngón tay ăn nói. Hai cha con ngồi cách nhau một cái bàn mà sao còn thấy xa hơn Hà-Nội lên Văn-Tây!

... ĐÓNG CHIA LY HỒN

Cô phán Thành và mẹ bà con giáo dân hàng xóm của cô sang xem cây Nô-en không còn tin ở tại của mình khi nghe anh cán bộ - con trai của cô - chui vào cây Nô-en và nói với khó chịu: - Thấy rõ cái "của nó" này về làm gì cho tiền tiêu phí rác rưởi.

Dân công giáo toàn tông, được mặc chiếc áo đỏ rực màu lá me, vai đeo xích-cột với bát, ăn nói như vậy đấy. Lòng người mình lúc cô phán mới nói được: - Anh có còn là con chiên của Chúa không mà nói vậy? - Thấy, có công đưa ra con, nhưng Đấng và Bác cho con sống, cho con lý tưởng. Giờ đây con là thuộc về Đấng và Bác, xin thấy và bà con ở xóm như cho như vậy.

Cô phán Thành ú ớ:

- Vậy là anh không... không...  
- Vâng, con là người cách mạng, không tin ở tôn giáo nào cả, đó là thuộc phiến như Marx đã nói và...

Anh con nhìn bà, với ái ngại:

- Thấy có được nghe chính Chúa nói không?

Cô phán nhìn con, với xa lạ:

- Vậy anh có được nghe chính Marx nói không?

---

3 / 10

Hà-nội là nơi tập trung của nhiều tôn giáo, nhưng chúng biết từ thuở nào, ngày Nô-en đã trở thành ngày hi vọng của tất cả mọi người, của tất cả mọi nhà. Không ít gia đình Phật-giáo cũng có cây Nô-en trong nhà và dù không là giáo dân, nam nữ thanh niên Hà-nội vẫn đón đêm Chúa Giáng-sinh với đầy tôn kính.

Chúng biết đến từ trước T. Đ. C, giáo dân bắt giờ ra sao, nhưng đến "thời điểm Hồ chí Minh" thì giáo dân (ở Bắc Việt Nam) là đến tập trung náo nức nhót và lâu dài nhất cho đến khi đến tàn bạo của ông Hồ chí Minh và đến của ông ta.

Trong âm mưu chúng đi vào Nam, giáo dân ở Ba Làng đã bắt tàn sát cả già, trẻ, phụ nữ có thai. Cánh tay thép hiên "tập trung sát nhân" này của ông Hồ chí Minh là trung tá Nguyễn Văn Đ. (tên Đ. Nguyễn, sau này vào ban chính trị của Đ. và giữ chức phó thủ trưởng). Cái tin đau lòng đó đã bay về Hà-nội, và mọi người dù vào lúc x. chỉ có một phong trào đòi dân chủ của Nhân Văn - Giai Phẩm, nhưng người Hà-nội vẫn đến nghe một bài thơ truyền miệng (sau này đến x. vào loại "thơ ghê rợn"):

"Đ. Nguyễn, Đ. Nguyễn!  
Theo H. người giữ t con chiên Ba Làng.  
T. ác người nhốt th. gian  
Tr. th. cũng b. n, già làng cũng d. m  
C. cây cũng ph. i khóc th. m  
Núi sông cũng ph. i m. t. n phong ba  
Đ. ng người, đ. ng lũ Tàu, Nga  
C. ng người, c. ng máu, c. ng hòa th. t x. ng  
Cách người, m. t. lũ b. t. ng  
Cùng quân ăn c. p, cùng ph. ng l. u mạnh  
Đ. ng người, t. i ác rành rành  
Ch. ng nhân còn đó, s. xanh, Đ. t, Tr. i  
Lũ người đến t. i đến t. i!"

T. qu. c. t. (thành phố là n. đ.) có vào Ba Làng thu thập tài liệu, nhưng Khu. y. c. ng s. n Khu B. n, c. quan an ninh và trung tá Nguyễn Văn Đ. có "sáng kiến" đến ra m. t. toán c. p. t. n công m. y. chỉ c. xe ô-tô mang c. tr. ng có ch. IC của t. qu. c. t., "tr. n. l. t" h. t. m. i. th. - t. t. nhiên là đến t. khi. u. n. i và m. i. hình. n. h. tang ch. ng v. v. tàn sát giáo dân của chính quy. n. Hồ chí Minh - và còn cho các nhân viên qu. c. t. này "ăn no" trên đ. n. h. i. ch. . Nh. tình t. i. t. trong m. t. phim. n. h., p. phút gay go nh. t. thì "công an" và "b. đến cách m. ng" t. i. k. p. th. i. gi. i. c. u. cho t.

quốc tế "thoát ch". Tất cả đều sẵn sàng các cô y tá trẻ, tay mát rượi và quà lễ u  
niệm của y ban trẻ và các đoàn thể "vua hũu hĩnh, vua giá trị", cho nên tất quốc tế hũu ra  
vì "còn nh là vua đi du lịch vào miền Trung, quê của Bác Hồ" cho biết x của cách mạng.

Chuyện của ông đó. Các quan an ninh của ông Hồ chí Minh quy t "đây" bằng đều c m t đ c  
cha ông i Canada tên là Denis Parkett, tên Văn là Cha Quý, nhà thơ Nam Đông, b i lúc đó  
trong y ban quốc tế giám sát đình chỉ n Văn Nam, phái đoàn Canada gi gh ch t ch.  
Ngón ngh của h v n là b n cũ so n i: vu cáo, t b y. V k ch do biên k ch và đ o di n đ u  
là ng i của c quan an ninh thu c phòng qu n lý tôn giáo.

## NH NG NG I M Đ O

T mùa hè 1957, chi u chi u th ng có m t c p v ch ng đ tu i trung niên đi xe đ p qua ngã  
Hàng B t xu ng nhà thơ Nam Đông. Ng i ch ng da m t đen, c p lông mày sâu dóm, m t  
hàng râu c ng và r m trên c p môi thâm xỉ và thêm hai con m t tr ng đã có v n tia máu. V nói  
ti ng B c, hai gò má cao, c p m t t t và m t m i, đ u búi tóc, dáng ng i sang tr ng. Hai  
ng i đi bên nhau th t ch ng x ng đôi chút nào.

Đây là hai ng i đang mu n c i đ o. H xu ng nhà thơ Nam Đông đ g p đ c Cha ng i  
Canada, có tên là Denis Parkett và tên Văn là Cha Quý xin đ c h c kinh b n. Cùng v i hai v  
ch ng này, kho ng th i gian đó có 3 ch em gái tu i x n x n cũng xin đ c h c kinh c i đ o  
ch đ c Cha Denis Parkett. Cô ch tên là Th., ngoài ba m i tu i v n ch a ch ng, đang h a  
hôn v i m t thi u tá công an; cô em tên là S. có m t con gái, ch ng tên là Gi..., ng i ph Hàng  
Đào, đang Pháp chu n b thi tú tài ph n 2 và cô em chót là O..

Không bi t năm ng i này khai v i cha Quý ra sao v tên tu i, ngh nghi p và đ a ch . Nh ng,  
n u ai tò mò thì th y ng i đàn ông m t tr ng đã đó tên là Ba, còn v là Lê th Nhung, làm vi c  
v văn phòng công an Khu Hai Bà (nay là Qu n Hai Bà).

Nh ng ng i "m đ o" đó ti p t c h c kinh b n cho đ n t n gi a năm 1958 m i thôi. B i vì, n u  
ai hay đ ý tin trên báo s th y trang hai, báo Th i M i, ch "kín đáo" nh t có m t tin ng n nói  
v vi c chính ph Văn Nam dân ch c ng hòa ra l nh tr c xu t "ông Denis Parkett, qu c t ch  
Canada, có tên Văn là Quý, hành ngh tôn giáo, b "giáo dân" cáo giác là tuyên truy n ph n  
cách m ng và có bi u hi n ho t đ ng gián đ p."

Còn năm ng i "m đ o" thì sao? Th a r ng, v ch ng bà Nhung tr thành xã viên h p tác xã đánh máy và in rô-nê-ô Hai Bà Tr ng, ch u s lnh đ o hai chi u c a phòng văn hóa thông tin Khu Hai Bà và P.21 thu c S công an Hà-n i, đ i s ng kh m khá. Cô Th. l y ch ng là thi u tá công an, tr ng phòng qu n tr hành chính thu c C c Lao C i (sau đ i tên là C c qu n lý tr i giam), đ i quy n thi u t ng Lê h u Qua - ng i ch huy công tác b o v phái đoàn Ph m Văn Đ ng đ h i ngh Genève 1954 v Văn Nam. Cô em tên là S., đ u năm 1959 đ c đ c cách cho cùng con gái sang Pháp đoàn t v i ch ng. Còn cô O., l y ch ng là m t giáo viên. T t c ch ng ai r a t i theo đ o c . Ch ng c n suy đ i n, chúng ta cũng có th hi u h đã đóng vai gì trong v k ch c a me-s D ng Thông đ o di n.

## V T D U LOANG

N u trên m t báo, tin tr c xu t Cha Denis Parkett đ c x p ch "kín đáo" bao nhiêu thì ngoài đ i tin y lan nhanh trong ng i dân Hà-n i. "Ng i ta" kháo nhau là có ho t đ ng "gián điệp và ph n đ ng" trong sinh ho t tôn giáo. R i cũng l i "ng i ta" xì x m r ng t m th i nên tránh đ n các nhà th , "Chúa trong lòng m i chúng ta", c nhà mà c u kinh cũng đ c, lúc này bi t ai là "giáo ngay" ai là "giáo gian". tr ng h c, t nhiên các em h c sinh cũng b t đ u nhìn nh ng b n mình là công giáo b ng "con m t c nh giác cách m ng", khu ph ng i ta cũng hay nhòm ngó gia đình giáo dân h n. Các x đ o, các nhà th th ng xuyên có nh ng b m t l lảng vãng đ n nh n m t dân trong khu v c, ch ng ai nói v i ai nh ng ai cũng bi t là "công an m t" đang "làm nhi m v " (?). C quan an ninh c a ông H chí Minh cho âm binh đi đi u ngày đêm nh v y cùng v i nh ng tin đ n "gi t gân" nào là nhà th X. v a th y c tam tài, nhà th Y. thì b t đ c l u đ n v.v... và "k gian" th ng l i đ ng nh ng bu i l nhà th đ h p m t v i nhau v.v... Và, cũng th i gian y, không khí "đ u tranh giai c p" trong c i cách ru ng đ t, trong ch ng bè lũ Nhân Văn - Giai Ph m... càng làm m i ng i hoang mang, đ n n i ai nhìn vào nhau cũng th y "đ ch", cũng lo "c nh giác" k o b đ ch "l i đ ng". R i c th , m i ng i bi n thành "con rùa" lúc nào cũng r t c vào mai cho "ch c ăn". Nhà th v ng tanh trong các bu i l . C ng nhà th nào cũng có nh "bác H " chi u t ng ng i qua l i. Ai mu n vào nhà th , ch t kh ng l i khi th y nh "bác" vì t nhiên bài h c "c nh giác" ph t ra.

Nhi u năm l i n, ngày Nô-en ch ng khác ngày th ng. Nhà th tuy đ c m c a, nh ng ch có tr em và các c "th t già" tu i g n đ t xa tr i. C Hà-n i ch có Nhà Th L n ph Nhà Chung (Nhà Th ) đ c chính th c làm l Giáng Sinh. Ngay t chi u ngày l , công an n i, công an chìm l n l su t quanh đó và quanh H G m. Nam n thanh niên Hà-n i, không là công giáo, h u nh ch ng m t ai qua l i khu v c nào có Nhà Th t a l c, s b ghi s đen, s b ch p nh l u trong h s c a C c 78 b công an. Khá nhi u thanh niên công giáo cũng b l s b qui ch p là "mê tín, l c h u" và có h i cho con đ ng h c hành, công tác sau này. Có đ i u hài h c là trên các m t báo ngày hôm sau, trang nh t đ u có nh l Nô-en t i Nhà Th L n

và i s&#225; hi&#225;n di&#225;n của đ&#225;i di&#225;n chính ph&#225;. N&#225;u ch&#225; đ&#225;c báo, ai ch&#225;ng nghĩ r&#225;ng v&#225;n đ&#225; "t&#225; do tín ng&#225;ng" đ&#225;i ch&#225; đ&#225; H&#225; chí Minh đ&#225;c tôn tr&#225;ng tri&#225;t đ&#225;. Th&#225;t là ch&#225; có n&#225;m trong ch&#225;n m&#225;i bi&#225;t ch&#225;n có r&#225;n. Và, nh&#225;ng đ&#225;n phép "kh&#225;ng b&#225; công giáo" c&#225; nh&#225; v&#225;t đ&#225;u loang v&#225;a bao trùm r&#225;ng v&#225; di&#225;n v&#225;a nh&#225; nh&#225;ng v&#225; ph&#225;ng pháp hành đ&#225;ng đã có nhi&#225;u k&#225;t qu&#225;.

## MÁU T&#225;I VÙNG CAO

Ông H&#225; chí Minh và đ&#225;ng của ông ta ch&#225;a bao gi&#225; chính th&#225;c đ&#225; ra chính sách "tiêu di&#225;t công giáo" ở Vi&#225;t Nam. Trái l&#225;i, v&#225; vẫn b&#225;n còn th&#225; hi&#225;n là giúp đ&#225; đ&#225;n đ&#225;n sinh ho&#225;t "vi&#225;c đ&#225;i vi&#225;c đ&#225;o". Cho nên, n&#225;u tìm hi&#225;u s&#225; ph&#225;n giáo dân Vi&#225;t Nam trong ch&#225; đ&#225; H&#225; chí Minh qua "sách, báo, và công báo" thì ch&#225;ng th&#225;y "v&#225;n đ&#225; k&#225; th&#225; tôn giáo" n&#225;i chính ph&#225; H&#225; chí Minh. Ph&#225;i g&#225;t sách v&#225; ra m&#225;t bên mà đi tìm "s&#225; vi&#225;c" đang di&#225;n ra và đã di&#225;n ra trong xã h&#225;i Vi&#225;t Nam đ&#225;i chính quy&#225;n c&#225;ng s&#225;n. B&#225;i vì c&#225; 4 cu&#225;c cách m&#225;ng v&#225; c&#225;i cách ru&#225;ng đ&#225;t, v&#225; văn hóa t&#225; t&#225;ng, v&#225; c&#225;i t&#225;o công th&#225;ng nghi&#225;p t&#225; b&#225;n t&#225; doanh và v&#225; ch&#225;n ch&#225;n t&#225; ch&#225;c đ&#225;u bao hàm n&#225;i dung "t&#225;n di&#225;t tôn giáo nói chung và công giáo nói riêng." Chính quy&#225;n H&#225; Chí Minh không gi&#225;t ho&#225;c b&#225; tù "giáo dân" mà gi&#225;t và b&#225; tù "đ&#225;a ch&#225;, t&#225; s&#225;n, ph&#225;n đ&#225;ng" m&#225;c dù có khi ng&#225;ng "b&#225; t&#225;i" ch&#225;ng có m&#225;t t&#225;c đ&#225;t, ch&#225;ng có m&#225;t đ&#225;ng v&#225;n, ch&#225;ng làm gì sai chính sách của chính ph&#225; H&#225; chí Minh đ&#225; ra trên gi&#225;y tr&#225;ng m&#225;c đen. L&#225;y thí dụ t&#225;i Hà-n&#225;i: các c&#225; s&#225; của giáo h&#225;i b&#225; "ăn c&#225;p" tr&#225;ng tr&#225;n nh&#225; tr&#225;ng Thánh M&#225;u Marie b&#225; l&#225;y làm b&#225;n nh&#225; vi&#225;n B&#225; có th&#225; phá b&#225; t&#225;ng Thánh M&#225;u; tr&#225;ng Thánh Paul b&#225; l&#225;y làm b&#225;n nh&#225; vi&#225;n tại mũi h&#225;ng; khu Nhà Chung b&#225; l&#225;y làm câu l&#225;c b&#225;, và khu nhà các Frères ở đ&#225;ng Cao Bá Quát b&#225; l&#225;y làm vi&#225;n b&#225;o tàng v.v... M&#225;t m&#225;t thu h&#225;p đi đ&#225;n th&#225; tiêu các ho&#225;t đ&#225;ng văn hóa, xã h&#225;i của Nhà Th&#225;, m&#225;t khác chính quy&#225;n c&#225;ng s&#225;n đ&#225;ng ra nh&#225;ng t&#225; ch&#225;c "Công giáo qu&#225;c doanh" nh&#225; y ban liên l&#225;c nh&#225;ng ng&#225;ng công giáo yêu n&#225;c do linh m&#225;c qu&#225;c doanh H&#225; thành Biên c&#225;m đ&#225;u, nh&#225; v&#225;y có hàm nghĩa ai không ở trong t&#225; ch&#225;c của H&#225; thành Biên là "không yêu n&#225;c" (?), nh&#225; y ban liên l&#225;c nh&#225;ng ng&#225;ng công giáo yêu hòa bình, yêu t&#225; qu&#225;c do con chiên gh&#225; là lu&#225;t s&#225; Đ&#225;ng văn Đàm canh của và t&#225; báo Chính Nghĩa (?). T&#225;t c&#225; đ&#225;u ăn l&#225;ng của M&#225;t tr&#225;n T&#225; qu&#225;c - nghĩa là của đ&#225;ng c&#225;ng s&#225;n và do cán b&#225; tôn giáo v&#225;n của M&#225;t tr&#225;n T&#225; qu&#225;c giám sát. Nh&#225;ng t&#225; ch&#225;c "ng&#225;y công giáo" đó chính là b&#225; ph&#225;n của c&#225; quan chuyên chính của chính quy&#225;n c&#225;ng s&#225;n, cho nên t&#225;t c&#225; đ&#225;u đ&#225;ng l&#225;a v&#225;i v&#225; tàn sát h&#225;n m&#225;t v&#225;n ng&#225;ng Vi&#225;t Nam dân t&#225;c M&#225;o ở Hà Giang ch&#225; vì nh&#225;ng đ&#225;ng bào ng&#225;ng dân t&#225;c M&#225;o này b&#225;o v&#225; các Linh m&#225;c và gi&#225; đ&#225;o. S&#225; vi&#225;c đó x&#225;y ra vào cu&#225;i năm 1961, tr&#225;c khi ông H&#225; chí Minh cho l&#225;n nh&#225; đ&#225;ng lên M&#225;o V&#225;c v&#225;i s&#225; giúp đ&#225; của Trung c&#225;ng. Con đ&#225;ng có tên nghe r&#225;t kêu là "H&#225;n ph&#225;c" mà Xuân Di&#225;u h&#225;t l&#225;i ca ng&#225;i b&#225;ng th&#225;. Đ&#225; t&#225; cáo tr&#225;c đ&#225; lu&#225;n và h&#225;u th&#225;, dòng văn nh&#225; ph&#225;n kháng cũng ra đ&#225;i "th&#225; gh&#225; đá":

"Đ&#225;ng trên C&#225;ng Tr&#225;i nhìn v&#225; Qu&#225;n B&#225;  
T&#225;ng mình c&#225;i gió ng&#225;m tr&#225;n gian"  
Đ&#225;p thay đ&#225;t n&#225;c b&#225;c vàng  
Đ&#225;ng đây sao th&#225;y vô vàn thân th&#225;ng  
Sa-mu san sát bên đ&#225;ng

Cờ nh sao hung vĩ, ng a gĩa ng b m dài  
 Đ i u, vòng b c, hoa cài  
 B n Mèo đ ng đó nhìn ai mà bu n  
 Ph i chẳng b n nh ng i th ng?  
 Hà Giang, Mèo V c máu x ng đ ng u  
 H c ng cùng v i Mao Tàu  
 G t h n m t v n k đầu g ng nòi  
 M hi n T -qu c đầu r i?  
 Dù là th u s cũng ng i Vi t Nam  
 Cũng máu đ , cũng da vàng  
 Búa li m H cáo b n làng tang th ng  
 Sông Nho Qu máu còn v ng  
 Ng i Kinh, ng i Th ng kh c x ng ghi lòng  
 Đoàn k t ch ng c ng đ n cùng  
 T i ác H cáo, L c H ng ch quên!

Ban tuyên huấn trung ương của T. H. u và cơ quan an ninh của Đảng Thông điệp của ông. Công của ông m. n. a, n. u ng. i Mèo. Hà Giang theo Tin Lành thì nhà thơ Tin Lành s. là m. c tiêu "ph. báng". Và, th. là Nhà thơ Tin Lành ngay cả nh. câu. l. c b. Đoàn K. t, g. n nhà Hát L. n, đ. c l. y làm "tr. s" cho h. p tác xã Thêu. Các cô, các bà xã viên ng. i t. trong nhà th. ng. i ra hè... cho vui... bên d. i dòng ch. : "Je suis le chemin, la vérité et la vie". Con đ. ng đó, khách n. c ngoài "b. t bu. c" ph. i qua l. i vì nó ngay sau khách s. n qu. c t. Th. ng Nh. t (t. c Métropole cũ), cái khách s. n này đã có c. t. nhà báo Burchett đ. n Madelène Riffaud, cho đ. n nhà th. n. Bulgarie, Olga Dimitrova - cô "b." cao l. n của T. H. u và c. n. minh-tinh Jane Fonda của M. ... tá túc dài dài.

## NỘI C M T VÙNG TH P

Chính quyên công xã Hà-nội sẽ tiếp ng nói dân gian đn n i "c nh giác" c v i tay chân. Con trai lu t s D ng văn Đàm ch can t i đánh l n chút chút mà cũng b công an đ n t n nhà xích tay đ a đi c i t o, trong lúc đó thì con c a Đình th C n, y viên d khuýt t trung ng c ng đ ng, cũng nh con c a trung t ng Nguy n văn V nh, y viên trung ng đ ng c ng, đ u can t i gi t ng i thì đ c... qua Liên-xô đ đ o t o "nhân tài". Đó là cú đ n m t v i cái H i liên l c nh ng ng i công giáo yêu hòa bình, yêu t qu c n m góc đ ng Ngô Quy n - Hai Bà Tr ng, ngay c nh nhà h sinh Hoàn Ki m!

Cái dõn mọt thõ hai là việc bãi chõc "không kèn không trõng" cõa chõ tõch huyõn Kim Sõn (Ninh Bình) Phõm minh Do, ngõõ i giõo dõn cõa đõt Phất Diõm đã có nhiõu công trong kháng

chị n ch ng Pháp và nhi u c ng hi n trong phát tri n ngh ph Kim S n sau 1959. Ông Ph m minh Do mu n đ y m nh di n tích tr ng cói và ngh nuôi v t đàn cho giáo dân trong huy n trong lúc Trung ng l i l y đ t c a huy n đ l p nông tr ng quân đ i mang tên Sao Vàng. Ch c cho đ n nay ông Ph m minh Do v n ch a hi u cái thâm ý sâu xa c a chính quy n H chí Minh là mu n đ t m t đ n v vũ trang th ng tr c cái đ t Phát Di m, n i mà m y cán b tôn giáo v n c a M t Tr n T Qu c g i là "Roma c a Vi t Nam, Vatican c a Đông D ng". Cho nên Kim S n t c núi vàng mà dân càng ngày càng ki t qu . Tuy nhiên chính quy n c ng s n không th nào "tiêu di t" đ c ti ng chuông Nhà Th Phát Di m. Công an và quân đ i ch a có hi u qu m y nên T H u v i góp ph n: ông tr ng ty văn hóa Nam Hà đ c cho ra m t ti u thuy t đ "bôi nh" giáo dân nh ng không thành công. Nhi u văn nô cũng mu n nh y vào lĩnh v c này nh ng th y khó khăn vì thi u hi u bi t. Ch mãi sau này, văn nô Nguy n Kh i - trum c h i - c n n ra ti u thuy t "... Cha và con và..." nh ng ch ng có chút ti ng vang nào. Cùng v i th i gian th thách đ c tin, sinh ho t đ o c a giáo dân t thoái trào l i đ n đ n l y l i phong đ nh x a và còn h n x a...

## NÔ-EN 69 VÀ NH NG NĂM TI P THEO

Năm 1968, đúng là năm con kh (m u thân) cho nên cu c "T ng ti n công và n i d y" do Hà-n i k t thúc cũng kh th t. Quân đ i c a ông H chí Minh vào Nam làm cu c "ti n công" nh ng vì nhân dân không "n i d y" nên cu c ti n công đ "chìm xu ng" luôn. T ng Lê Ch ng, ng i ra l nh tàn sát t p th đ ng bào Hu , có s ch đ m c a nh ng tên n m vùng là ti n s , giáo s , nhà văn, nhà th , nh c s ... đ c ông H chí Minh g i ra th ng cho cái gh B tr ng b giáo đ c. Th t may cho h c sinh B c Vi t Nam vì Lê Ch ng trên đ ng ra Hà-n i b tai n n ô-tô v t óc mà ch t. Th ng ti c Lê Ch ng, ông H Chí Minh bèn cho v Lê Ch ng là Lê Di u Mu i cái gh th tr ng b n i th ng m c dù ch a bi t làm tính nhân có s th p phân!!! Chính là t cái năm 1968 này, các nhà th t nhiên bu i l có đồng con chi n. H đ n đ c u nguy n cho con, em, ch ng, cha...đã b "sinh B c, t Nam". Công an n i, công an chìm đành ch u phép tr c "thân nhân" c a li t s . Cái m đ u c a 1968 đã làm cho Noel náo nhi t h n lên. Và, sang năm 1969, năm mà ông H chí Minh đi "thăm Các-Mác và Lê-nin", ng i Hà-n i sau khi ph i c mà khóc "cho có v có l p tr ng" thì không còn mu n khóc n a. M t đ ng th c ph n kháng có tính lây lan hình thành trong thanh niên h c sinh, nh t là l a tu i ph i đi lính. H đi hàng hai ba ch c ng i đ p phá, la hét, gây chuy n v i công an và đánh công an đ có ph i vì th b giam kh i ph i đi lính mà r i vào c nh "sinh B c, t Nam". H c sinh mi n Nam t p k t đánh nhau v i thanh niên đ a ph ng. "Dũng s di t M" t mi n Nam đ c cho ra thăm Hà-n i, th đ cách m ng, b "b i đ i" đ p ch t t công viên Th ng Nh t. Dân tr n kinh t m i v s ng l n lút khu Khâm Thiên (Đ ng Đa) buôn bán trao tay Ga Hàng C đã t ch c đánh đ n công an Ga ph Lý Th ng Ki t, b t công an trói l i và l y ph t tr n "đánh đit" nh đánh con nít. Nhi u chuy n t ng nh "b a" mà di n ra đ u đ n hàng ngày. C nh sát đ c trang b nón s t, chó berger và xe mô-tô có thuy n đi tu n tra cũng ch ng làm gì n i nh ng thanh niên s p là "b đ i cách m ng" y cũng nh nh ng "chú lính m i" đ c v phép tr c khi đi Nam. T ch c đoàn thanh niên, cánh tay m t c a đ ng v i đ ra m t quái thai m i g i là "Thanh niên c đ" đ góp ph n gi gìn tr t t anh ninh c các n i công c ng, nh ng

và khai sinh thì đã thành trò hề. Bởi lẽ n ra quân đầu tiên của đoàn thanh niên cộng sản Hà-nội là "v" được Hoàng Tuân, từng có các trường thông tin; trung tá bác sĩ giám đốc Sở y tế Hà-nội và được biết là có "đồng chí" Phạm Lợi, bí thư thành đoàn thanh niên Hà-nội kiêm chủ huy trường thanh niên cộng sản. Cả ba vị đang có hành động "mèo chuột" với nhân viên cộng đồng trong xóm công viên!!! Thanh niên Hà-nội không còn tin vào "đội của sáng ngời" của các "lãnh tụ" nữa, nhất là sau này lại xảy ra với "đồng chí" Vũ Quang, bí thư thành đoàn thanh niên lao động, lãnh đạo đoàn đi thăm ông A-gien-đê của Chile đã "hóa" với ca sĩ Diu Thúy (ngồi đã có hôn phu) trên đường ghé qua Cuba và bắt gặp với Cuba "táo". Cả Hà-nội lên cơn với "cộng sản" này. Ông Trường Chinh ra lệnh các quan đoàn thể hợp tác chính cho... Vũ Quang. Và, vài tháng sau cũng chính Trường Chinh ông với Vũ Quang cộng đồng đi ca sĩ Diu Thúy đi, mặc cho ngay cả các con của Vũ Quang phản đối. Thôi làm công tác thanh niên, Vũ Quang với làm chánh văn phòng trung ương đồng đội rồi còn leo lên chức trường ban đối ngoại trung ương đồng đội (thay Nguyễn Thành Lễ). Và, cô ca sĩ Diu Thúy bị cái nghề "xong ca vô loài" được đưa đến buôn lậu đô-la Mỹ và hút xi-gà!!! Cho nên Noel 1969, người Hà-nội, nhất là thanh niên, nô nức đi Nhà Thờ, chính quyền công sở n đành bó tay chịu thua. Nhưng năm tiếp theo, trong cái lễ của tháng cuối năm, Hà-nội có các hàng sên xuất "lẩu" nhúng lẩu bán "công khai" tiếp nối phố phố với Giáng Sinh. Các người thành, nị thành thị bằng lòng chi u đã nô nức kéo về khu vực Nhà Thờ Lớn. Hàng Bài tởn ngẩng vớ Hai Bà Trưng đã phủi cộng xe cộ. Quanh Hồ Gươm người người chen nhau nhòm. Quanh Nhà Thờ Lớn người người đông dến nị tràn kín cộng chính cộng tòa soạn báo Nhân Dân. Công an và chó berger không dám nghênh ngang vì đã cố nhieu chó berger bắt gặp chó t khi đi trong đám đông... không tìm được "thủ phạm". Nhưng tên công an chìm dưới ăn đòn "hội chợ" nị u chót ló đuôi hoặc có cộng chủ thi u tôn kính với Chúa. Nhưng còn ai sợ ghi s đen hay chụp hình l u trong h s cộng Cộng 78 bị công an nị a. Cả Hà-nội chào đón ngày Chúa Giáng Sinh. Cả Hà-nội bắt đầu với cộng tin cộng Chúa. Và, Noel lại trở lại là niềm hy vọng cộng cộng, cộng nhà.

Tháng 11-1992

Văn T Th